

Ceny ogłoszeń
za wiersz milime-
trowy przed 1 złoty
w tekście 50 gr., za
tekstem 40 gr. Ogło-
szenia tabelarycz-
ne 50 proc., a świą-
teczne 25 proc. dro-
żej. Drobne ogło-
szenia po 10 groszy
Dla poszukujących
pracy 5 gr. za wy-
raz. Najmniej 1 zł.
Za zastrzeżenie miejsca
dolicza się 25%.

EXPRES ZAGŁĘBIA

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego

Prenumerata wy-
nosi miesięcznie

zł. 2.—

Redakcja, Ad-
ministracja i Dru-
karnia
Sosnowiec,
ul. 1a
t. 8.16.92,
f. 8.14.97

Konto
P.K.O. Katowice 304.247

ODDZIAŁY: KIELCE, Marsa. Focha 26 (róg Sienkiewicza) tel. 13-78; BĘDZIN, Sączewskiego Nr. 29; DĄBROWA, ul. 3-go Maja 14 i Królowej
Jadwigi (róg Narutowicza); ZAWIERCIE, ul. 3-go Maja, 5, tel. 97; CZELADZ, Bytomska 31; GRODZIEC, ul. Legionów tel. 7-19-66.

Sowiety i Chiny tworzą wspólny front w przygotowaniach wojennych przeciw Japonii

MOSKWA, 18.7. Ambasador chiński w Moskwie przeprowadził z Litwinem nową dłuższą rozmowę w czasie której domagał się czynnej pomocy Rosji sowieckiej w konflikcie Chin z Japonią. Dotąd nie wiadomo, oficjalnie, jakiej odpowiedzi udzielił Litwin na powyższą prośbę ambasadora.

Wedle informacji, że źródła londyńskie słysząc jednakowoż, że ambasador Chin w rozmowie z Litwinem miał otrzymać od niego zapewne nie niesienia przez Rosję sowiecką pomocy rządowi nankińskiemu. Rosja zmobilizuje na granicy mandżurskiej swą dywizję Dalekiego Wschodu.

Fakt rozmowy ambasadora Chin z Litwinem potwierdza w całej pełni oficjalne koła Rosji sowieckiej zaznaczając raz jeszcze że Moskwa nie może być obojętna wobec wypadków w Chinach północnych.

Naczelnny wódz armii chińskiej

TOKIO 18. 7. Ag. Domei donosi z Nankinu i Szanghaju, że odbywają się gorączkowe przygotowania do wojny z Japonią.

Z Nankinu donoszą, że marsz Czang-Kai-Szek objąć ma z chwilą wybuchu wojny naczelną dowództwo wszystkich chińskich sił zbrojnych na lądzie, morzu i powietrzu.

Gestapo przeciw katolikom Zajście w Zagłębiu Saary

BRUKSELA, 18. 7. Jedną z prowincji Rzeszy, gdzie ludność katolicka najbardziej energicznie przeciwstawia się szyskanom ze strony czynników państwowych jest Zagłębie Saary.

Ostatnio biskup Trewiru, Bornewas ser. podczas wizytacji pasterskiej swej diecezji został napadnięty przez grupę prowokatorów hitlerowskich.

W miejscowości Ottweiler na kamiennych schodach kościoła, do którego miał właśnie przybyć arcybiskup, wypisane zostały czerwona farba zdania:

„Biskup krzywoprzysięzca”. „Zdrajca”... „Powiesić go”.

W miejscowości Illingen tłum złożony z 12.00 mężczyzn, zebrał się przed kościołem, aby powitać biskupa, i zgotować mu owację. Do manifestacji i czuły katolickich, jednakże nie doszło, bo w ostatniej chwili.

Gestapo zmusiła biskupa do zmiany marszrut, tak, że kilkunastotysięczna rzesza wiernych naprzóżno czekała na swego arcybiskupa.

Dowiedziawszy się, że biskup Bornewas nie będzie mógł przybyć do Illingen, jeden z kapłanów wystąpił wobec zgromadzonych z przemówieniem, w którym surowo potępił metodę Gestapo wobec katolików. Kapłan ten nie mógł jednak dokończyć swego rozpoczętego przemówienia, na widok którego wkroczyła bowiem policja, aresztując księdza i rozpraszając zebranych katolików.

PEKIN, 18.7. Ze źródeł chińskich donoszą o pojawieniu się wojsk japońskich w różnych miejscowościach na północ od Pekinu, co nasuwa obawę, że Japończycy chcą otoczyć miasto i generalną kwaterę 29 armii, znajdującą się w m. Nan-Yuan. Znaczne siły ja-

pońskie, materiał wojenny i samoloty zostały skoncentrowane w okolicy Tung-Ku, stolicy wschodniej Hopei. Wojska japońskie okopały się również i prowizorycznie ufortyfikowały w okolicy miejscowości Feng-Tai.

Ultimatum Japonii

TOKIO, 19.7. Dziennik „Niezi-Niezi” donosi że po obradach 5 ministrów dowódców sił zbrojnych japońskich w Chinach północnych gen. Katuki otrzymał instrukcję, aby domagał się od przewodniczącego rady politycznej prowincji Hopei i Czahar wykonania warunków, które Japonia uważa za niezbędne, celem pokojowego uregulowania konfliktu.

Żądania te są równoznaczne z ultimatum, którego termin upływa w ciągu 48 godzin i są następujące: 1) Wycofanie 37 dywizji pod dowództwem gen. Feng-Czu Hana

2) Ukaramie winnych a zwłaszcza dowódcy 110 brygady gen. Ho-Czi-Fenga, którego wojska w momencie wybuchu konfliktu ośmiadły most Marco Polo oraz miejscowość Wang-Ping, 3) Gen. Feng-Czu-lian ma złożyć osobiste przeproszenie na ręce japońskiego dowódcy, 4) Odszkodowanie dla obywateli japońskich, 5) Wydanie zarządzeń o udaremnieniu propagandy antyjapońskiej i komunistycznej, 6) Udzielenie gwarancji, że tego rodzaju incydenty nie powtórzą się w przyszłości.

Zamordował siekierą całą rodzinę i sam popełnił samobójstwo

GDYNIA, 18.7. Wczoraj o godz. 4-ej rano Grabówek pod Gdynią stał się terenem wstrząsającej tragedii. Bezrobotny 30-letni Stefan Wróblewski wymordował całą swoją rodzinę, składającą się z pięciorga osób: żony, dwojga dzieci, szwagierki i jej syna. Po dokonaniu strasznego czynu — morderca popełnił samobójstwo.

Wczesnym rankiem Wróblewski, mieszkający z rodziną w małym drewnianym baraku obudził się i siekierą zadał swojej żonie 32-letniej Zofii kilka tak strasznych ciosów, że dosłownie porąbał głowę na kawałki. Z kolei morderca odrąbał głowę 8-letniemu synkowi. Czesławowi i rozplątał na dwie części ciało 2-letniej córki Urszuli.

Oszalały zbrodniarz wtargnął następnie do sąsiedniej izby, zajmowanej przez 24-letnią swoją szwagierkę

Monikę Rzepkowską. Tu jednym udarzeniem siekiery, zabił jej jednorocznego synka, Tadeusza i pogonił za uciekającą z izby, nieprzytomną z przerażenia matką siostrzeńcą.

Nieszczęśliwa nie zdołała zbiec. Spadła na nią kilka potężnych, śmiertelnych ciosów siekiery.

Zbrodniarz powrócił do mieszkania i podpalił je.

Gdy buchnęły płomienie, wy dobył rewolwer i usiłował zastrzelić się, ale broń zacięła się. Wówczas porwał brzytwę, rozplątał sobie brzuch i poderżnął gardło.

Płomienie podpalonego domu zaalarmowały sąsiadów.

Wezwano policję i pogotowie, które przewiozło Rzepkowską i Wróblewskiego do szpitala. Tu morderca zmarł po 2 godzinach. Jego ofiara jest w agonii.

Lot do stratosfery prof. Piccarda

MANCHESTER (Minnesota) 18. 7. Profesor Piccard wystartował w niedzielę o godz. 5 z rano w obecności 3 tysięcznego tłumu. Skoro balon osiągnął wysokość 175 metrów, wiatr pociął go znoś gwałtownie w kierunku wschodnim. Prof. Piccard ustalił łączność radiotelegraficzną z ziemią.

Noji i Kucharski wygrali we Wrocławiu

WROCLAW, 17. 7. Z okazji 40-letniego istnienia związku lekkoatletycznego we Wrocławiu, zorganizowano w niedzielę wielkie międzynarodowe zawody z udziałem trzech wybitnych przedstawicieli lekkiej atletyki europejskiej: Polaków Nojego i Kucharskiego oraz Węgry Kovasca.

W biegu na 3 km. Noji pokonał Syringa w czasie 9:36. Czas Syringa 8:36.1.

W biegu na 800 m. Kucharski zwyciężył w czasie 1:55.9, Linhoff — 1:55.9.

W biegu na 400 m. zwyciężył Węgier Kovacs, bijąc najlepszych czterech stometrowców Rzeszy: Hamanna i Blazejzaka.

Przemytnik Cukierman i jego ludzki „twar”

Policji chorzowskiej udało się w sobotę przytrzymać niej. poszukiwanego Nuchema Cukiermana, zamieszkałego w W. Hajdukach przy ul. Jadwigi 4, który chciał w dniu 11 lipca przemycić przez zieloną granicę w Łąkwie Jakuba Frochzweiga z Będzina oraz Zyzla Blyca z Krzepic woj. kieleckiego.

W toku dochodzeń okazało się, że Cukierman pobrał od obydwojha amatorów nielegalnej podróży do Niemiec po 400 złotych i poprowadził ich w pobliżu granicy, gdzie pozostawił ich w ciemnościach, a sam zbiegł. Poszkodowani zgłosili swą przysięgę policji w Chorzowie, która ujęła Cukiermana i osadziła go w areszcie do dyspozycji władz sądowych.

Doniosłe zmiany w piłkarstwie okręgu kieleckiego

Siedziba nowego okręgu w Sosnowcu — Prezesem wybrano p. Wolskiego

CZĘSTOCHOWA, 18. 7. W dniu wczorajszym w Częstochowie odbyło się nadzwyczajne zebranie członków okręgu kieleckiego celem ustalenia nazwy i siedziby nowego okręgu, który powstał w myśl projektów PZPN.

Zebrań wczorajsze odbyło się pod miastem przeważającą delegatów klubów zagłębiowskich, którzy przegłosowali wszystkie zgłoszone przez siebie wnioski. Obradom przewodniczył p. Fless, sekretarzowa p. Andrzejewski. Asesorowali pp. Horzelski i Kozłowski.

W pierwszym punkcie obrad załatwiono sprawę siedziby nowego okręgu, który obejmować będzie tylko kluby zagłębiowskie.

Uchwalono, że okręg mieścić się będzie w Sosnowcu. Wniosek ten uchwalony został 103 głosami, na ogólną liczbę 166 głosów.

Następnie uchwalono na wniosek p. Horzelskiego nazwę nowego okręgu.

Nazwa ta brzmiała: „Zagłębiowski okręgowy związek piłki nożnej w Sosnowcu”.

W końcu dokonano wyboru władz okręgu w składzie następującym pp.: prezes — Wł. Wolski, członkowie: Horzelski, Włócek, Bluszczyk, Binkiewicz, Zawalski, kpt. Wołowicz, Bitnerowski, Kanus, Zastępcy: Szubert, Lata, Lichtenstein. Przewodniczący WG. i D. mgr. Pikula, członkowie: Pitowiecki, Polak, Michalak, Przewłocki, Krawczyk, Andrzejewski, zastę-

cy: Pless, Kolodziejski, Sitko. Komisja rewizyjna: Nawrocki, Kościuch, Dewor. Zastępca — Rosol.

W najbliższym czasie nowy zarząd okręgu przejmie agendy i inwentarz okręgu kieleckiego po czym nastąpi likwidacyjne zebranie podokręgu Zagłębia, które funkcje pełnić będzie obecnie zarząd okręgu zagłębiowskiego. W Częstochowie natomiast utworzony zostanie podokręg Kluby częstochowskie, należące do ligi okręgowej bezpośrednio podlegające będą zarządowi okręgu w Sosnowcu.

W ten sposób kilkuletnie zamierzenia klubów zagłębiowskich zostały zrealizowane.

ZE SPORTU

Lekkoatleci Bielska wygrali z Czeladzią 94:85 pkt.

Wczoraj na stadionie miejskim w Czeladzi odbył się mecz lekkoatletyczny pomiędzy reprezentacjami Czeladzi i Bielska. Mecz nie wzbudził większego zainteresowania i na stadionie zebrała się przede wszystkim młodzież szkolna.

W ogólnej punktacji wygrali Bielsczanie w stosunku 94:85 pkt.

W ramach tego meczu odbyć się miały również eliminacje przed meczem Zagłębie — Chorzów. Do eliminacji stawili się jedynie zawodniczki Strzeleckiego KS z Sosnowca, które startowały poza konkursem. Skład reprezentacji Zagłębia na mecz z Chorzowem ustalony zostanie w najbliższych dniach. Wyniki meczu Bielsko — Czeladź były następujące:

PANOWIE.

100 mtr.: Farny (P) 11.7, Fuzio (C) 11.8 „Hennie” (C).

800 mtr.: Omasta (B) 2.76, Szukubina (B) 2:11.6, Legawiec (C) 2:12.1.

Pchnięcie kulą: Farny (B) 12.52 m. Hacaga (C) 11.71 m., Nessizius (B) 10.93.

20 mtr.: Krzadka (B) 24.1, Puzio (C) 24.3. „Hennie” 24.5.

Dysk: Nessizius (B) 37 m., Farny (B) 35.75 m., Hacaga (C) 32.56 m.

Tyczka: Mucha (C) 3.58 m. Hytryk — 6.10 m., Lasek (B) 2.80 m.

Sztafeta 4x100 mtr. Wygrał zespół Bielska — 46.8, Czeladź — 47.6

Bieg 5000 mtr.: Omasta (B) 16.48, Sitke (B) 17:11.1, Szkoc (C) 17:15.4

1500 mtr. Nizera (B) 4:32.7, Nowak (C) 4:41.8, 3) Underowicz (C).

Skok wzwyż: Lasowicz (B) 1.71 m., Farny 1.66 m., Puzio 1.66 m., Mucha 1.61.

Oszczep: Mucha (C) 48.75 m. Hacaga 47.25 m., Farny 45.38 m.

Skok w dal: Farny 6.29 m., Mucha 6.15 m., Lasek (B) 6.06 m.

Sztafeta olimpijska wygrała Czeladź 6:47.2, Bielsko — 3:49.

W ogólnej punktacji konkurencji męskich wygrał Bielsko w stos. 66:54 pkt.

PANIE.

60 mtr.: Serafinówna (C) 8.4, Jarocka (C) 8.5, Stöckel (B) 8.6.

Skok wzwyż: Quisekówna (B) 1.32 m., Stöckel (B) 1.27 m., Serafinówna 1.21 m.

Poza konkursem startowała I. Paliszewska uzyskując wynik 1.37 m.

Pchnięcie kulą: Quisekówna (B) 9.88 m., Stöckel (B) 8.01 m., Pawelczykowa (C) 7.66 m.

Poza konkursem I. Paliszewska 8.28 m.

100 mtr.: Serafinówna (C) 13.6, Jarocka (C) 13.8, Stöckel 13.3.

Dysk: Quisekówna (B) 30.56 m., Pawelczykowa 25.86 m., Pinczerówna (B) 22.30 m.

Skok w dal: Serafinówna 4.39 m., Jarocka (C) 4.28 m., Pinczerówna 3.76 m.

Poza konkursem I. Paliszewska (Strzelec Sosnowiec 4.51 m).

W sztafecie 4x100 mtr. startowała tylko drużyna Czeladzi, która uzyskała

wyniki 57.5; poprzedni rekord Czeladzi wynosił 60 sek.

W sztafecie olimpijskiej startowała również tylko drużyna Czeladzi uzyskując czas 65.4.

W ogólnej punktacji konkurencji żeńskich wygrała reprezentacja Czeladzi w stosunku 31:28 pkt.

Organizacja zawodów dość sprawna. Ogólne kierownictwo spoczywało w rękach p. Pawelczyka.

Gościna „Polonii” karwińskiej w Kielcach i Starachowicach

KIELCE 18. 7. W sobotę przybył do Kielca z Karwiny w Czechosłowacji polski klub sportowy „Polonia”, który w godzinach popołudniowych rozegrał mecz piłkarski z reprezentacją m. Kielce.

Zawody zakończyły się wygraną sympatycznych gości w stosunku 3:1 (0:1). — Przed meczem i po zawodach publiczność zgromadzona na stadionie urządziła na-

szym rodakom owację.

W niedzielę „Polonia” wyjechała do Starachowic, gdzie rozegrała zawody z miejscowym SKS-em. Po równorzędnej grze mecz zakończył się wygraną S. K. S. w stosunku 3:0 (0:0). Sędziował p. Kazi-budziński, dobrze.

Po meczu goście przyjmowani byli bankietem.

O wejście do ligi

Wczoraj odbyły się dalsze spotkania piłkarskie o wejście do ligi PZPN.

W Wilnie Smigły pokonał WKS. (Gro dno) w stosunku 5:1 (1:1).

W Łodzi warszawska Polonia pokonała Union Touring w stosunku 3:1.

W Toruniu WKS. Gryf pokonał poznaniański HCP. w stosunku 4:1 (2:0).

W Rzeszowie Rezerwia pokonała Strzelec (Janowa Dolina) w stosunku 2:1 (1:0).

W Lipinach Naprzód zwyciężył Podgórze w stosunku 4:0 (2:0).

Nowy regulamin Państwowej Nagrody Sportowej

Wobec zdobycia przez Jadwigę Waj-sówną na własność „Wielkiej Honorowej Nagrody Sportowej”. Państwowy Urząd WF. i PW. ustanowił nową nagrodę, która nosić będzie nazwę „Państwowej Nagrody Sportowej” i mieć będzie charakter stałej nagrody wędrowniczej.

Nagroda wyróżniać będzie najbardziej wybitne i najbardziej wartościowe czyny sportowe — indywidualne lub zespołowe dokonane przez nieskazitelnej prawości obywateli R. P. bez różnicy płci, będących sportowcami amatorami, zrzeszonymi w polskich związkach sportowych, należących do Z. Z.

Zdobywca otrzyma nagrodę na przebieg roku, dyplom i medal pozostaną jego

własnością. Nazwisko każdorazowego zdobywcy uwidocznione będzie na nagrodzie i na tablicy honorowej w CIFW.

Nagrodę nadawać będzie komisja w składzie: dyrektor PUWF. lub jego zastępca, przedstawiciele rady naukowej WF., MSZ., CIWF, ZZ, PKO i, prezes Związku Dziennikarzy Sportowych R. P. szef wydziału WF. w PUWF. oraz prezes jednego z klubów sportowych powołany na wniosek ZZ.

Kumulacja głosów jest niedopuszczalną. Komisja zbierać się będzie w pierwszym kwartale każdego roku kalendarzowego. Członkowie komisji nadsyłać będą wnioski przewodniczącemu na 14 dni przed posiedzeniem.

Przegrana Ruchu z KATOWICKIM DĘBEM.

Ruch (W. Hajduki) rozegrał wczoraj koleżeński mecz z katowickim Dębem. — Mecz zakończył się sensacyjną porażką Ruchu w stosunku 1:2 (1:1). Ruch wystąpił w pełnym składzie za wyjątkiem Wilimowskiego.

Mecz lekkoatletyczny STADION — KPW. (Katowice) 117:113 p.

W Chorzowie odbył się międzyklubowy mecz lekkoatletyczny Stadion — K. P. W. Zwyciężył Stadion w stosunku 117:113 pkt.

W zawodach tych padł nowy rekord Śląska w rzucie dyskiem, ustanowiony przez Praskiego (Z. S. Katowice) 42.98 m.

Mistrzostwa kolarskie POLSKI.

Wczoraj w Bydgoszczy odbyła się trzecia seria mistrzostw kolarskich Polski na szosie. Wyścig odbył się na trasie 200 km. W klasie A wygrał Ignaczak a w klasie B — J. Kapiak.

W wyniku odbytych trzech wyścigów mistrzostwo Polski zdobył w A-klasie Wasilewski, a w klasie B — Józef Kapiak

Zmiany w drużynie polskiej NA MECZ Z WŁOCHAMI.

Wobec zawieszenia Tarłowskiego i Bratka skład naszej reprezentacji na mecz z Włochami (23—25 km.) ulegnie zmianie. W singlach grać będą: Hebda, Tłoczyński, Spychala i Wittman w deblach zaś Tłoczyński — Hebda i Spychala — War-miński. Gracze powyżsi od poniedziałku trenować będą na kortach Legii.

Spotkania piłkarskie W ZAGŁĘBIU.

Wyniki wczorajszych spotkań piłkarskich w Zagłębiu są następujące:

AKS. — STRZELECKI KS. (Zgoda) 4:3 (0:2).

W Niwce miejscowy AKS. rozegrał koleżeński mecz z Strzeleckim KS. Zgoda, zwyciężając w stosunku 4:3 (0:2). Bramki dla AKS. strzelili: Drabik, Szlauer, Lukier i Hepek. Sędziował p. Gratoski. — Przedmecz rezerw 5:2 dla AKS.

WAWEL (Nowa Wieś) — UNIA 5:3 (0:2)

Na własnym boisku sosnowiecka Unia przegrała w koleżeńskim spotkaniu z Wawelem (Nowa Wieś) w stosunku 3:5 (2:0).

E. PHILLIPS OPPENHEIM

Kuszące oczy zbrodniarki

Powieść kryminalna

37. Minęli już bulwary i przejechali przez msot. I rzuciła się trochę bliżej do niego.

— Oto gdzie zaczynam czuć samotność — wyznała. Czy pan widzi jak wysokie szare i posępne wydają się tu wszystkie budynki? A drzewa? Jakie są ponure i opuszczone. I niech pan patrzy, ani żywej duszy! Ludzie mieszkający tutaj chowają się. Wehodziłam na schody mego domu w nocy chyba ze dwadzieścia razy i nigdy nikogo nie spotkałam.

— A może samotność ta nie potrwa teraz długo? Zdaje mi się, że pan Sidney Howlett odwiedzi panią wkrótce.

— Możliwe — odpowiedziała bezbarwnym głosem — nie jestem jednak równa, czy mam ochotę zobaczyć go jeszcze.

Dojechali do domu, w którym mieszkała. Wyskoczyła pierwsza na chodnik i skierowała się szybko w stronę drzwi. Po chwili wahania poszedł za nią.

— A czemuż pani nie chce powiedzieć „dobranoc” towarzyszkowi kolarzowi? — zapytał.

— Musi pan pójść ze mną na górę — zaczęła nalegać — wiele razy szłam po schodach sama w nocy i trochę bałam się, a dziś pójdę pod opieką. Pójdę na górę spokojnie i bezpiecznie z radością w sercu. Czy nie ma pan nie przeciwko temu?

— I cóż bym mógł mieć przeciwko temu?

Wzięła go delikatnie pod rękę.

Gdy zaszli na piąte piętro, wskazała mu małą kartę wizytową na drzwiach i podała mu kluczyk.

— Oto mój pokój — rzekła prosząc, by pan otworzył.

Usłuchał trochę zmieszany.

Pokój jej był typowym przykładem porządku i braku wygody, na którym jednak palił się słaby ogień.

Widzi pan — westchnęła — wszystko jest tak, jak panu opowiadałam. Niech pan słucha...

Nie było żadnego dźwięku. Nawet

słaby odgłos ruchu ulicznego wydawał się tylko, jak gdyby okiem wszechwładnej ciszy. Stał z kapeluszem w ręku, z szalikiem, owiniętym jeszcze wokół szyi, w zapiętym palcie. — Chwyliła go nagle gwałtownie za rękę.

— W dzień zawarcia pokoju dwóch mężczyzn pocałowało mnie, obaj byli pijani. Ostatnio, w Paryżu jakiś mężczyzna chciał zrobić to samo i rozgniewałam się na niego. Raz tylko od tego czasu Sydney Howlett pocałował mnie na dole, gdy się ze mną żegnał. Smutne dzieje życia, prawda?

Trzymał mocno palce jej ręki i uśmiechnął się.

— Gdyby to było przed trzema tygodniami — powiedział — wiem, jak bym pragnął zmienić pan życie, ale zdaje sobie pani pewno sprawę z tego, co się stało ze mną od tego czasu. Nie chciałbym panią zranąć ofiarując to, co jak pani wie, należy już w moich myślach do innej kobiety, chociażby nawet kobietą ta pozostawała dla mnie nazawsze niedostępna.

Była znowu sobą. Zapanowawszy nad sobą wysiłkiem woli, wzięła go pod ramię i delikatnie poprowadziła ku drzwiom.

— Jest pan najmilszym człowiekiem na świecie — oświadczyła — będę sobie jakoś żyła, póki znowu pan mnie nie zaprosi, a jutro pomogę panu, jeśli pomoc moja będzie potrzebna. Proszę zgasić światło na dole, schodząc, dobrze?

Stała w otwartych drzwiach, aby małe światło, schodzące w dół po schodach. Odwrócił się i skinął ręką. — Wspomnienie jej pożegnalnego uśmiechu smutnego i łagodnego zarazem, ścigało go jak nieokreślony wyraz.

ROZDZIAŁ XV.

Czas leci...

Franciszka Moreland przybyła punktualnie na swoje rendez-vous następnego wieczoru, zdjęła rękawiczki, położyła je obok talerza i rozejrzała się po sali z pewnym niepokojem. W jej szarych zamyślonych oczach widniało wzruszenie. Była to ta sama restauracja, jaką ze zwykłym w Soho gwarem i przyziemnymi światłami, z pospolitymi serwetkami na stołach, z kwiatami w taniach wazonach, z zawsze jednako wyglądającymi porcjami owoców, z małym kępym właścicielem o kameleonowym wyrazie twarzy i oczkach, wędrujących po całej sali, zawsze uprzejmym i uśmiechającym się wobec gości, zawsze surowym wobec służby i rzucającym gniewnie spojrzenia na niezręcznego kelnera. Z pach jedzenia opary gwar głosów, nieco głośniejszy, niż w zwykłej angielskiej restauracji, wszystko to przy pomnieniu jej wieczór, gdy poraz pierwszy jadła tu obiad w towarzystwie człowieka, znajdującego się obecnie naprzeciw niej, tamtem wieczór i wie-le podobnych wieczorów.

d. c. n.

OSKAR SZPIGIEL I SYN

UL. PIŁSUDSKIEGO 1

PRZETWORY CHEMICZNE
SOSNOWIEC

TELEFON Nr. 61-881.

Rejonowa sprzedaż

KWASU SIARKOWEGO 66 B6 — 97/98% Monohydratu

66 B6 — 92/93% "

60 B6 — 78% "

O L E U M wszystkich koncentracji

z hut ZJEDNOCZENIA SPRZEDAŻY KWASU SIARKOWEGO w Katowicach

Dostawa wprost z hut cysternowo oraz z własnego składu w Sosnowcu balonowo.

Własny tabor kolejowy do przewozu kwasów.

„ZWARIOWANA PATELNA”

Najweselsza restauracja w Londynie

Kto przyjeżdża do stolicy Anglii i chce dobrze się zabawić i serdecznie uśmiać, koniecznie musi zwiedzić „Restaurację gości którzy się śmieją”. Lokal ten założył niedawno jeden z najsłynniejszych gastronomów londyńskich i trzeba mu przyznać, że pomysł był doskonały.

W każdym razie jest to jedyna w swym rodzaju restauracja na świecie i nawet człowiek najbardziej zmartwiony, zapomni tam przez krótki czas o swych kłopotach.

Wszyscy funkcjonariusze tej „Zwariowanej patelni”, jak publiczność londyńska nazwała tę restaurację, są bo wiem artystami kabaretowymi i komikami najlepszego gatunku. Otrzymując za to wysokie honorarium, występują oni w tym lokalu w roli kelnera lub mixera barowego i mają obowiązek zabawiania gości Portier, który np. prowadzi nas do naszego miejsca to pierwszorzędnym akrobata. Oczywiście wita on gości, wykonując wspaniałe salto na rękach, wskazując im, gdzie jest garderoba.

Tęgi mężczyzna, który odbiera garderobę dla urozmaicenia czasu wyciąga także gościom kilka kurzych jaj z zosa albo wykonuje kilka tajemniczych ruchów, przy czym znikają bez śladu zegarki i portfele z kieszeni panów.

Gdy widzi niepokoju na twarzach gości zwraca natychmiast eleganckim ruchem zabrane przedmioty. Po chwili stoi on już przy jakiejś pani i wyciąga z jej rękawa prawdziwego żywego kanarka. Garderobiancy ten to nikt inny, jak znany angielski czarodziej, który zwykle w wielkich kabaretach pokazuje swe sztuczki.

Instrumenty orkiestry w tym lokalu

NA LETNISKU

wyjeżdżając zaopatrujcie się w kufry, walizy, pudła do kapeluszy wory pościelowe, hamaki, plecaki, troki bagażowe i t. p. w wytwórni

Piechocki

Sosnowiec
Warszawska 6
tel. 63.052

Dąbrowa Górna
Sobieskiego 23
tel. 68.234

Obstalunki

Reperacje

Własna wytwórnia na miejscu

Spiżowy hołd poległemu lekarzowi

W obecności prezydenta Austrii Miklasa odbyło się na dziedzińcu wieńskiego szpitala odsłonięcie pomnika ku czci poległych w czasie wojny światowej lekarzy.

Obrzyny posag spiżowy, będący dziełem prof. Holzmeistera przedstawia bohatera postać lekarza frontowego, pochylonego nad rannym. Pomnik ufundowały austriackie związki lekarskie.

lu składają się wyłącznie z patelni, starych butelek od konserw, wiader od smieci, doniczek i drewnianych pni. Mimo to jednak muzyka brzmi bardzo harmonijnie, komicy którzy siedzą przy tych instrumentach — to niezwykle zdolni muzycy.

Lecz cóż tam znów się stało?

Jakś kelner podaje zamówioną zupę jednemu z gości, balansując nią dziwnie przy czym drugą ręką żongluje artystycznie czterema torkami, w których znajduje się pieczywo. Mięso zanosi on do stoika na głowie zaś leguminę rzuca on wysoko w powietrze, łapiąc ją znów zrecznie na talerz i manewrując przy tym kielichami lampkami. Kuglarz ten, który występował dotychczas w pierwszorzędnym cyrku, ma jeszcze całą masę innych sztuczek na składzie, wprowadzając gości w prawdziwy podziw.

Trunki w „Restauracji śmiejących się gości” podają tancerki.

Przynoszą one wino i likiery do stoików, wykonując przy tym piękne plasty, zaś ze szklanka piwa np. która za-

moził sobie pan w tamtym kącie sali, tancerka zbliża się stepując. W pewnym momencie czasu kilka słyszalnych śpiewaczek ma obowiązek odśpiewania gościom spisu potraw tej wesołej restauracji, podczas gdy

kartę win musi odśpiewać młody tenor o pięknym głosie.

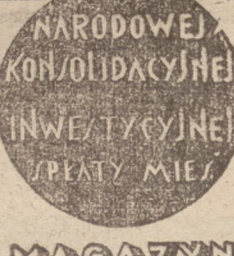
Najstarszy kelner tego niezwykłego lokalu — to znakomity komik, który ze wszystkimi gośćmi znajdującymi się w restauracji, robi swoje żarty. Wypisuje on jakieś niesamowite rachunki, podaje ryż gotowany na mleku z musztardą, albo mięso z miodem.

Jest on postrachem wszystkich innych kelnerów, gdyż bezustannie kosztuje zamówione przez gości potrawy i robi wesołe uwagi o jakości tych potraw.

W każdym razie w „Zwariowanej Patelni” jest zawsze przepelnienie, gdyż w żadnym innym lokalu publiczność nie bawi się tak dobrze. Miejmy nadzieję, że takie restauracje powstaną wkrótce i w innych krajach i miastach.

ZA OBLIGACJE POŻYCZKI:

MOŻESZ NABYC

W FIRMIE

SZ. MILECHMAN. JUBILERSKI

• DĄBROWA GÓRNA SOBIESKIEGO 11 •

UWAGA! Ceny niższe o 20 proc. tylko do dnia 15 lipca 1937. — Pożyczki przyjmujemy w najwyższej cenie.

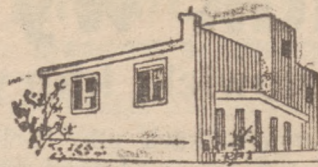

ODPUST — KIERMASZ NA WILEŃSZCZYZNIE.

W północnej części pow wilejskiego, w pobliżu granicy sowieckiej leży miasto Budzaw, w którym rok rocznie w lipcu odbywają się tradycyjne odpusty — kiermasze, połączone z dużym zjazdem ludności z całej Wileńszczyzny. Odpusty te są charakterystyczne

ze względu na zademonstrowane na nich bogactwo przemysłu ludowego o raz barwne stroje regionalne. Zdjęcie nasze przedstawia widok kościoła w Budzawiu i Rynku, podczas dorocznego odpustu — kiermaszu.

DRZWI I OKNA

malujcie białym

4 0 1

EMALOID^{em}

NOBILES

NAJLEPSZY WYROB KRAJOWY

Odwaga tureckiej lotniczki

Pierwszą pilotką w wojskowej służbie została turecka lotniczka Gjuzejukofe. Podczas ćwiczeń wykazywała ona nie zwykłą odwagę i samodzielność w prowadzeniu i dowodzeniu eskadrą powietrznych orłów. Jej śmiałość i zupełnie męskie rysy charakteru spowodowały, że została ona jako jedyna Tureczka w drodze wyjątku przyjęta do szkoły podchorążych. Po przeszkoleniu teoretycznym i praktycznym została przedstawiona do promocji oficerskiej.

Właśnie w tych dniach uzyskala stopień podporucznika — pilota otrzymując stały przydział wojskowy do Ankar.

Jagody bezpłatnie

W Bułgarii zaznaczył się w tym roku obfity zbiór jagód i wiśni. Wobec niskich cen na rynku bułgarskim wielu właścicieli ogrodów i sadów wstrzymuje się ze zbieraniem owoców i jagód na sprzedaż.

Władze szkolne zezwoliły wobec tego młodzieży szkolnej na odwiedzanie po nauce sadów, ogrodów i lasów celem dokonywania bezpłatnych zbiorów i zrywania owoców.

Aleje miłości w Londynie

W zachodniej części Hyde Parku w Londynie znajdują się do dnia dzisiejszego gęsto zadrzewione arterie — nazywane powszechnie „Alejami miłości”. Z roku na rok tracą one swój dawny urok i coraz wskutek ciągłej rozbudowy stolicy i powstawania nowych ulic, które niemal zupełnie otoczyły 9 zadrzewionych alej miłości. Władze miejskie, ceniąc i szanując wolę ludności, nie przebudowały alej, które co wieczór gromadzą liczne pary zakochanych i szczęśliwych serc.

Aleje miłości, jak donosi „Daily Mail” są jednym z rzadkich punktów Londynu, przez które nie przejechały jeszcze koła samochodów. Zaczynają być one przeto ulubionym miejscem dziennych spacerów.

Smierć za kradzież drutu telefonicznego

Centralny rząd chiński wydał dekret, którego mocą osoby, skazane za kradzież drutu telefonicznego z używanych przewodów i kabli, zostaną zasądzone na karę śmierci.

Zarządzenie to umotywowane było częstymi wypadkami kradzieży przewodów telefonicznych i telegraficznych. Na drogach i polach grasowały szajki opryszków i bandytów, które przecinały druty i zabierały całe zwójki kabli. Władze doceniając doniosłość łączności, która tak w pokoju, jak i na wojnie odgrywa decydującą rolę, wydały tak ostre zarządzenie. Ostatnio właśnie w Szanghaju i w Nankinie zgładzono kilku bandytów w myśl zasad nowej procedury.

Wnuk wywiadowcy Napoleona

Człowiek, który sam wart był tyle, co pułk grenadierów

W pamiętnikach płk. Seelgera pt. „Szpiegzy i zdrajcy“ znajdujemy ciekawą opowieść wywiadowcy VI-ej armii niemieckiej.

Jako tajny agent defensywy na odcinku Metz — Mülhausen zdawałem sobie niejednokrotnie pytania, czy to podchodzenie ukradkiem do słabiej bronionych pozycji nieprzyjacielskich dopiero w wojnie światowej doprowadzone zostało do perfekcji, czy też i przed tym posługiwała się nim strategia z równym wyrażaniem.

Wypadek jaki mi się przytrafił w początkach wojny dowodzi istnienia w tej mierze pewnego związku pomiędzy przeszłością a teraźniejszością.

Gdy w sierpniu 1914 roku posunęło się nasze południowe skrzydło ku granicy alzackiej, zameldowałem się w oddziale wywiadowczym przy dowództwie armii pewien trzydziestoletni mężczyzna. Gładko ogolony, ubrany w eleganckie ubranie sportowe, wyglądał dystyngowanie robił człowieka do brzo wychowanego, wykształconego i władał świetnie zarówno językiem niemieckim jak i francuskim. Przedstawił się jako Karol Schulmeister z Kehl pod Strasburgiem. I posiadał wszelkie dokumenty w zupełnym porządku.

Mój pradziadek — rzekł — był o wym sławnym Karolem Schulmeisterem o którym Napoleon powiedział, że wart jest tyle, co cały pułk grenadierów.

Pragnę okazać się godnym mego przodka. Podczas dalszego badania prosił szefa sekcji by mu pozwolił wejść na chwilę za stojący w rogu pokoju parawan. Po upływie minuty aj-rzelim wychodzącego z parawanu siwowłosego chłopca alzackiego.

Był tak naturalny w swoich ruchach i mówił tak zmierzonym głosem że nie absolutnie nie wskazywało na to, że się przed chwilą przebrał i u-harakteryzował.

Gdy chłop alzacki ukrył się znów za parawanem, wyszła stamtąd po upływie minuty pielęgnarka Czerwonego Krzyża. Każdy ruch jej ręki głowy i ciała, jak również jej głos tchnęły kobiecością.

Z uśmiechem na ustach witała nas

gdy zaś zniknęła za parawanem ukazał się nam na nowo pan Schulmeister w sportowym ubraniu. Wszystkie te niewinne sztuczki są zaledwie wstępem do wielkiego celu, jaki sobie zakreśliłem. Zanim wstąpię na służbę pokażę panom jeszcze całkiem coś innego.

A teraz proszę mnie zamknąć na noc w pokoju bez wyjścia z oknami zakratowanymi i postawić posterunek przed drzwiami.

Szef uśmiechnął się. Rozkazał wstać na noc kanapę do aresztu, który się mieści w sklepionym pokoiku. Małe okienko opatrzone było grubą kratą, a drzwi obite blachą żelazną, zasuwane na rygiel. O dziesiątej wieczorem odprowadził szef w towarzystwie dwóch oficerów pana Schulmeistera do „paki“.

Szef osobiście sprawdził rygiel i kłódkę. W ciągu nocy trzy razy zmieniła się straż, przy czym wartownicy mieli nakazane, by uważać na zakratowane okienko.

Gdy o szóstej rano otworzył szef „pakę“ — była pusta. Żadnego śladu użycia siły, żadnej wskazówki, którą mógł się wydostać nasz gość... nie prócz leżących na podłodze paru niedopalonych papierosów. Wartownicy zapewniali, że wyteżyli całą uwagę i że nie słyszeli żadnego szmeru. Nie do uwierzenia! Cud po prostu.

Przez cały ciąg wojny nie słyszeliśmy więcej o panu Karolu Schulmeisterze. W jaki sposób wydostał się z aresztu, pozostało dla nas zagadką.

Jego sztuczki były przypuszczać nie tylko płaszczykiem pod jakim usiłował wniknąć w nasze środowisko, by coś wyszpiewać. W każdym bądź razie w jego żyłach płynęła krew wielkiego mistrza wywiadu epoki napoleońskiej, który zadziwił wszystkich od wagą i zdolnością zmieniania swej postaci.

Przebieg od BÓLU GŁOWY
DIA DOROSŁYCH I DZIECI
KOWALSKINA
Klonuje się również
PRZY PRZEZIEBIENIU
GRYPY I KATARZE

ońskiej, który zadziwił wszystkich od wagą i zdolnością zmieniania swej postaci.

Jednym z najlepszych jego „kawałów“ było zaofiarowanie „swoich usług austriackiemu generałowi. Mackowi w Ulm, w charakterze szefa przeciw francuzom.

— Bonapartemu nawet się nie śni atakować Ulm — zapamiętał Schulmeister Mackowi, gdy powrócił z rękomej podróży wywiadowczej do Francji. Mack był uszczęśliwiony, gdyż odpowiadało to jego przeświadczeniu.

W tydzień potem dostał się wraz z całą swą armią do niewoli cesarza Francuzów.

Zdemaskowany podczas bitwy pod Wagram skrył się przed pociągiem w pewnym domu. Po chwili wyszedł jako felczer niosąc narzędzia chirurgicznych. Znikł bez śladu.

Zdolności te na przykładzie wnuka widać były dziedziczne.

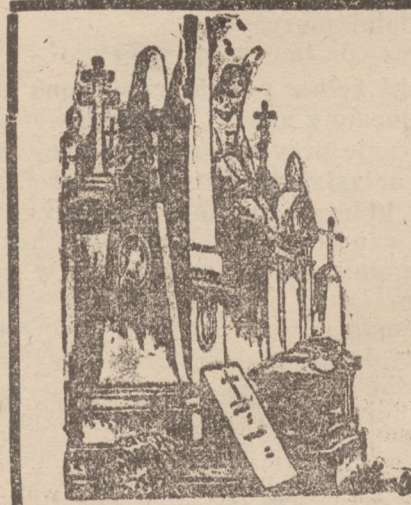
9000 samochodów w Abisynii

W Addis Abebie powstał specjalny urząd czuwający nad rozpowszechnianiem motoryzacji w Abisynii. W chwili opanowania Etiopii przez władze włoskie liczba samochodów wynosiła na terenie całego kraju 200, a obecnie dochodzi do 9.000.

Szalone wprost tempo motoryzacji w Abisynii łączy się z planowo przygotowaną rozbudową sieci dróg, które pokryją najdalsze zakątki ujaizmiennego kraju. Ludność wita postęp cywilizacyjny Abisynii z całą ufnością i zadowoleniem.

W pierwszych dniach lipca ruszył z Asmary w głąb Abisynii specjalny korowód propagandowy jednej z turyńskich wytwórni samochodów. Korowód zatrzymuje się w każdej wiosce i ma na celu oswajanie ludności z wyglądem i działaniem motorów.

Czy jesteś członkiem L. O. P. P.

Zakład artystyczno-rzeźbiarski
i kamieniarski

JANA ZAGÓRSKIEGO

Sosnowiec, ulica Aleja 8. — Telefon 62248

WYKONYWA:

pomniki, grobowce i wszelkie roboty budowlane z piaskowca, marmuru i granitu oraz sztucznych kamieni, roboty betonowe i mozaikowe t. j. schody, słupy ogrodzeniowe, drenaż studienne, płyty trotuarowe, murowanie grobów i t. p. Wykonanie solidne i dogodne warunki — płatność.

Czworonożny gość w łóżku Osobliwa przygoda węgierskiego montera

Słyszące w latach złotego dzieciństwa baśnie sprawdzają się nieraz w życiu późniejszym, układając się w takiej lub innej formie. Potwierdzeniem tego jest osobliwa przygoda jakie miało w tych dniach miejsce w małym miasteczku węgierskim Pest szentár. Prowadzący spokojne życie monter Kowacz wysłał na wieś swą

rodzinę, sam zaś prowadził gospodarstwo w trzypokojowym mieszkaniu. Kiedy w pierwszą niedzielę lipca powrócił z przechadzki do swego domku ujrzał z przerażeniem drzwi mieszkania otwarte.

W pokojach panował niezwykle chaos wskazujący, że zakradli się bandyci. Najstraszliwszy widok przestawiała spiżarnia, w której przewrócone były zapasy żywności, a z otwartych butelek sączyły się strumyki to-kaju.

Zamknięte jedynie były drzwi wiodące do sypialni. W wielkim łóżku małżeńskim owinięty w pierzynę spał jakiś olbrzym. Regularne głośnie chrapanie przeistaczające się czasem w donośne gwizdanie świadczyło, że śpiący nadął sobie wybornego trunku i teraz po dokonaniu lupieskiego dzieła odpoczywał smacznie.

Monter zbliżył się do łóżka pragnąc wyrzucić z niego bezczelnego gościa. Na uczwanie jego tymczasem człowiek śpiący w łóżku odpowiedział jeszcze groźniejszym mruczeniem.

Dopiero po kilku minutach, kiedy już całe miasteczko zgromadziło się wokół domku montera i zwarty tłum ludzi otoczył sypialnię małżeńską, od słonięto śpiącego z pod pierzyn szerelnie zakrywających jego postać. Intruzem włamywaczem okazał się brunatny niedźwiedź, który obudzony w spokoju popatrzył na obecnych do kół siebie ludzi i nie myślał wcale opuścić łóża.

Komendant posterunku polecił przynieść swym ludziom całe łóżko wraz z niedźwiedziem do ogrodu. Tam niedźwiedź ruszył się dopiero ze swego miejsca wieczorem, kiedy na miejsce komicznego wydarzenia przybył dyrektor cyrku wędrownego. Okazało się bowiem, że niedźwiedź uciekł z wozu cyrkowego podczas postoju w pobliskim miasteczku i poprzez lasy, ogrody i sady przybył do położonego na peryferiach domku pocziwego montera węgierskiego.

ŻNIWA.

Piękna pogoda przyspieszyła w kilku województwach żniwa, które rozpoczęły się na dobre. Reprodukujemy oryginalne zdjęcie, przedstawiające żniwiarza przy pracy żniwnej.

ZE ŚWIATA FILMU.

Jeannette Mac Donald i Gene Raymond na ślubnym kobiercu

„Plon niesiemy — plon”

Zwyczaje i uroczystości żniwne w Polsce

Zabrzącały krzywe sierpy, zadzwoniły ostre kosy, rząd gibkich postaci pochylał się nad złocistym łanem. Żyło im.

Raz wielkie, huczne i obfite, raz anierne, ubogie małe zawsze jednakże wśród polskiego ludu uroczyste i dostojne jak największe święto. Lud wiejski w corocznej zmienności plonu widzi rękę jakiegoś bóstwa od którego zależy los urodzaju.

Wiara ludowa pełna jest tych wierzeń w najrozmaitszego rodzaju gatunki demonów twórczych lub niszczytelnych, które w rękach swoich dzierżą losy dojrzałego ziarna.

Takie duchy zbożowe ukazują się w kobiecej postaci z olbrzymimi krowie mi oczyma, z potężnymi kłami i pazurami niby racie. Widuje je lud polski w swej wybujałej imaginacji częściej jako baby jęzde z żabią lub łwią głową, buchające iskrami z płonących piersi i przebiegające pola na świetlistych rumakach.

Oprócz bab zbożowych istnieje jeszcze cały szereg t. zw. południe rekrutujących się bądź z odrażających wstrętnych bab jęzde, bądź z prześlicznych postaci powiewnych rusalek i nian. Gdy zboże dojrzewa gromady rusalek z rozpuszczonymi włosami wyprawiają wesołe plasy wśród gęstwi zbożowego łanu. Do wspólnej zabawy wabiają wem wiejskich młodzieńców, by w miłosnym uścisku przez laskotanie o śmierć ich potem przyprowadzić.

Podczas gdy wierzenia ludowe w działaniu bóstw zbożowych są już nie małe na zaniku, piękne i majestatyczne w swej prostocie uroczystości żniwne silną tradycją zakorzenione w ludzie polskim trwają nadal, jako jedno z najpiękniejszych ludowych obzędów.

Gdy łan żytni lub pszeniczny ma się ku końcowi, żniwiarze pozostawiają nieściętą na polu ostatnią kępkę zboża, która w różnych częściach Polski rozmaicie bywa nazwana. Przeciórka, kosa lub broda, oto najpospolitsze jej nazwy. Jedynie w Wielkopolsce pozostała nadal nazwa „pepka”. Ową „przepiórkę” czy „brodę” na znacznych obszarach kraju obwiązują ostateczną żniwiarce którą wleczą za nogi dwóch parobków. Z tych niezwykłych kłósów wieje się dożynkowy wieńiec. Jest on symbolem ciągłości wegetacji, to też przechowywany bywa aż do następnego roku, a wykruszone z kłósów ziarno znów do ziemi powraca z ozimym zasiewem.

Właściwa uroczystość „dożynek” zwanych również w niektórych dzielnicach Polski „okreżnem” lub „wieńcowem” rozpoczyna się dopiero wówczas gdy gromada kosiarzy, wkroczy na dziedziniec dworu śpiewając do gospodarza:

Otwieraj, panie, nowe wierzeje
Bo się na polu już kłos nie chwieje.

Plon niesiem, plon.

Otwieraj, panie, szerokie wrota,
Niesiem wianuszek z samego złota,

Plon niesiem, plon.

Zaścielaj, panie, stoły i ławy,
Jedzie do ciebie gość niebawmy.

Senatorowie amerykańscy kochają sport

W ostatni poniedziałek obrady senatu amerykańskiego zostały przerwane na okres godzinny. Pauza ta nastąpiła na podstawie jednogłośnie uchwalonej, by wszyscy członkowie parlamentu mogli w tym czasie udać się na mistrzowskie rozgrywki baseballu.

Po skończonym meczu senatorowie powrócili do sali obrad. Fakt ten jest dowodem szerokiego zainteresowania się sportem ze strony dostojników, jak i szarego obywatela. „Chicago Tribune” donosząc o tym, oświadcza, że każdy członek parlamentu jest protektorem klubu sportowego i wpłaca regularnie 10 proc. swych diet na potrzeby organizacji sportowej.

Plon niesiem, plon.

Jest to najpospolitsza pieśń żniwarska. Przdownik podchodząc do gospodarza zdejmując zbożowy wieńiec przybrany kwiatami, orzechami i owocami a podając gospodarzowi ze gwa go słowami piosenki:

Wianeczku, wianeczku, mój drogi sokole,

będziesz odpoczywał u pana na stodole.

Czasem zamiast wieńca wręczają gospodarzowi garstkę kłósów lub snop z którym przdownik odprawia obrzędowy taniec. W snopie tym ukrył się uwiązany ostatni żniwiarz, wyobrażający w owej chwili ducha zbożowego chochoła.

W czasie uroczystości dożynkowych symboliczną chwilą jest taniec gospodarza z przdownicą. Lud polski uwe wnętrza w ten sposób przekazywał pewnych dóbr duchowych przez jedną osobę drugiej. W tym wypadku przdownik przekazuje potężną moc odno złoza właścicielowi łanu.

Uroczystości żniwne kończące się hucznymi zabawami i uctami jakkolwiek w tej postaci do dzisiejszego czasu nie przetrwały, to jednak zachowały się w pieśniach i niektórych obrzędach dożynkowych wśród polskiego ludu.

Polska bowiem jako kraj rolniczy kraj żytniego łąba i olbrzymich łanów żytnich zbóż najdłużej bodaj zachowała uroczystości żniwne, tak pełne wymowy i żywotnej siły.

L. Wróblewski.

ŻNIWA NA WSL.

Zdjęcie nasze przedstawia rolnika polskiego przy pracy żniwnej.

Dorożkarz węgierski rozwiązał problem wiecznej zgody między rodziną

Ulica Tatai — to ciemny zaułek, ciągnący się spiralnie na jednym z uboższych przedmieść Budapesztu. — Dom przy domu zajmowali dorożkarze posiadający w podwórzu pomieszczenia na stajnie. Wśród dorożkarskiego rodu najliczniej reprezentowani byli Hilepowie.

Rodzina Hilepów od wielu pokoleń zajmowała się dorożkarstwem, a żony ich handlowały na rynku budapeszteńskim.

Ongi potężny ród dorożkarzy, który nadawał ton ulicy naddunajskiej, pokłócił się między sobą. Kłótnie i pogrozki, jakie płynęły z okna do okna słyszeli często zablakani przechodnie ulicy. Powagę sytuacji zrozumiał 73-letni ojciec rodziny, który czując zbliżający się koniec swego żywota, zwołał wszystkich do swego łóża. Tam po-

lecił im zatkać uszy watą i następnie wypowiedzieć sobie prawdy i słuszne uwagi. Zgodnie z wolą starca zawoławano narząd słuchu, po czym jakby na umówiony sygnał posypały się o belgi, wyzwiska i zniewagi.

Wymiana szczerych przekleństw trwała niby kanonada artyleryjska niecałe 15 minut, po czym uciszyło się.

Na ten moment czekał z całym spokojem sędziwy Hilep, który nakazał wszystkim usunięcie z uszu kłębów waty, po czym wygłosił przemówienie, nawołujące do zawarcia stałej, niezamąconej zgody, na której opiera się pokaźna rodzina, narodów i całego świata. Zebrana rodzina, która patrzyła na siebie, jak na wilków padła sobie w objęcia i ślubowała wieczną harmonię.

Z kołyski do lokomotywy Król Borys jako maszynista kolejowy

Monarcha bułgarski znany jest powszechnie ze swych upodobań do lokomotywy. Ilekroć tylko zdarza się okazja, król Borys obejmuje prowadzenie maszyny, spełniając znojne obowiązki na setkach kilometrów. Zawodowy związek maszynistów w dowód uznania, jakim cieszy się król wśród szeregu kolejarzy ofiarował mu godność członka honorowego.

Przy tej sposobności król Borys wziął udział w bankiecie wydanym przez rząd związku.

Król Borys spędził w serdecznej atmosferze 4 godziny w otoczeniu braci kolejarzkiej, po czym wygłosił gorące przemówienie, w którym uznał pracowników kolei żelaznych za swych najwierniejszych przyjaciół.

Ostatnio król Borys dokonał osobliwego chrztu swego syna Symeona. Zawiniętego szeszelnie w poduszki syna przeniósł wprost z kołyski do lokomotywy i posadził obok miejsca palacza.

Następnie odbył z nim pierwszą przejażdżkę z Sofii do podmiejskiej miejscowości wycieczkowej Kilinoffa. — Stamtąd odwiózł go znów samochodem do pałacu królewskiego w stolicy.

Była to pierwsza podróż następcy tronu odbyta w zupełnej tajemnicy przed publicznością. Faktem tym król Borys zdobył sobie jeszcze większą popularność w sercach swych obywateli.

Niemcom grozi masowa próchnica zębów

Berlińskie czasopismo przyrodniczo lekarskie „Die Umschau” zamieszcza wstrząsające sprawozdanie z działalności denstycznej kliniki uniwersyteckiej we Wrocławiu.

Lekarze dentyści stwierdzili, że od pewnego czasu zapadają w Niemczech na zęby nawet małe dzieci, cierpiące na gnicie zębów, chorobę właściwą tylko starszym, nieracjonalnie odżywianym ludziom. Ponad 60 procent dzieci w wieku 2 do 3 i pół lat cierpi na gnicie zębów. U niektórych dzieci stwierdzono próchnicę już w 18 miesiącu życia.

Jak stwierdzają dentyści niemieccy próchnicę powoduje nieodżywianie, które daje się we znaki dzieciom niemieckim w ostatnich czasach.

Harmonie, akordiony, stołeczkowe, chromatyczne, pianowe, skrzypce, mandoliny gitary, sprzedaje, reperuje, za mienia przyjmuje pożyczki państwo we **KUTKOWSKI, SOSNOWIEC.**
1 go Maja 12-a.

Nieszczęśliwe trojaczki

Zona robotnika rolnego w Haskowie (Bułgaria) powiła w tych dniach trojaczki. Noworodki nie posiadały ani rąk ani nóg. Po kilku godzinach niemowlęta zmarły. Ludność okoliczna dowiedziawszy się o tym, zajęła wobec rodziców bezkształtnych dzieci wrogie stanowisko, uważając, że jest to zapowiedzią nieszczęść, jakie spadną na wieś. Dopiero czynna interwencja grona światłych gospodarzy powstrzymała zahukane baby wiejskie przed demonstracją.

NA LETNISKU

wyjeżdżając zaopatrujcie się w kufry, walizy, pudła do kapeluszy, wory pościelowe, hamaki, plechki, troki bagażowe i t. p. w wytwórni

Plechocki

Sosnowiec Dąbrowa Górna
Warszawska 6 Sobieskiego 23
tel. 63.052 tel. 68.234

Obstalunki Reperacje
Własna wytwórnia na miejscu

Szklany człowiek mówi po angielsku

Dreźnieńskie muzeum higieny dumne jest z ofiarowanego mu przez amerykańskie auty filadelfijskie postaci szklanego człowieka. Szklana postać jest wiernym modelem żywego człowieka, przewyższa go nawet piękną barwą skóry. Zewnętrzna warstwa naskórka jest przezroczysta, tak że z całą dokładnością zbadać można szkielet ludzki wraz z precyzyjnie wykonanym przekrojem anatomicznym. Subtelnie wtłoczona w usta aparatura posiada kilka płytek nagranych w języku angielskim. W razie dotknięcia ręki szklanego posagu z ust płynie delikatny ton odpowiedzi. Jest to kilka ogólnikowych zdań, które właściwie można zastosować w każdej okoliczności.

Szklany człowiek jest magnesem wzbudzającym rzeszę turystów do sal i gablotek muzealnych.

Jeśli chcesz mieć

skutek z ogłoszenia to zamieść go tylko

w Expresie Zagłębia

największym dzienniku ogłoszeniowym województwa kieleckiego

Wrażenia urlopowe

Z wędrówek po Lubelszczyźnie

Węgrów — karetą Napoleona i lustro Twardowskiego. — Hotel jakich mało. — Sokółów się kąpie

Do Węgrowsa przyjeżdżam karetą Frajmana. Karoca ta słynie w kilku powiatach i są tacy którzy zapewniają z całą stanowczością, że należała ongiś do Napoleona I. W jaki sposób sianie, którymi wracał Bonaparte z Rosji zamieniły się w karetę — nie wiadomo. Ale w Węgrowie wszystko jest możliwe i każda czarodziejska sztuczka jest prawdopodobna. Graso- wał bowiem w tym mieście we wła- snej osobie imię pan Twardowski i na pamiątkę swoich „hokus - pokus“ po- zostawił lustro, w którym pokazywał rozpaczonemu królowi zmarłą Barba- rę Radziwiłłównę. Lustro to w skrom- nej ramie wisi w zakrystii kościoła parafialnego. Jak to lustro przywe- drowało z Krakowa do Węgrowsa wie- czyba sam diabeł, protektor Twardow- skiego.

Węgrów odegrał dużą rolę podczas ruchu reformackiego w XVI wieku. — Owcześni jego właściciele, możny ród litewski Kiszaków dzięki istniejącym w Polsce swobodom politycznym u- czynili z Węgrowsa, jako zwolennicy nowej wiary, centrum ruchu reformac- kiego na Podlasiu. Tu przebywali sły- ni kaznodzieje kalwińscy, Kroniecki i Piotr z Goniądza. W roku 1565 odby- wa się w Węgrowie synod kalwinów litewskich i małopolskich. W drugiej połowie 19-go wieku Węgrów przecho- dzi na własność Krasińskich, gorli- wych katolików.

Dziś miasto liczy około 10.000 miesz- kańców i nie ma, wydaje się, widoku specjalnego rozwoju, nie posiada bo- wiem żadnych dobrych warunków ko- munikacyjnych. Najbliższa stacja ko- lejowa Sokółów odległa jest od Węgro- wa o 15 km.

Tłumy ludzi w podniosłym, uroczy- stym nastroju spacerują wzdłuż ryn- ku. Zdziwił mnie ten nastrój świąte- czny. „Cóż to dziś za święto?“ — py- tam się mego cicerona, małego wymi- zerowanego Szmuka. „Dziś wielki dzień w Sokółowie“ odpowiada z uro- czystą miną Szmulek — „Sokółów się kąpie...“ Okazuje się, że raz na dwa tygodnie czynna jest w mieście kąpiel i ludność „skwapliwie“ korzysta z tej wyjątkowej okazji. Podlasie na ogół wykazuje mały pęd do wody, a rada miejska w Białej Podlaskiej gorąco protestowała w swoim czasie przeciw- ko wnioskowi burmistrza, dotyczącego przymusowej kąpieli dla dzieci szkół powszechnych.

Szmulek prowadzi mnie do renowa- wanego w mieście hotelu pani X. W podwórzu dyrektora zakładu w a- syście „boya“ hotelowego wytwornym ruchem wskazuje mi drabinę, po któ- rej dostaję się do górnych apartamen- tów sokołowskiego „Atlantica“. W Warszawie nazywamy to „górami do wieszania bielizny“ lub jakby wolał ktoś bardziej lakoniczny — poprostu strychem. Z narażeniem życia szybko

schodzę z drabiny, żegnam obrażoną dyrektora i ruszam dalej w drogę. Po długich poszukiwaniach znalazłem wreszcie skromny, lecz czysty pokój. Na rynku zatrzymuję się przed pom- nikiem ks. Brzózki, wystawionym w miejscu, gdzie padł bohaterski kapłan przeszyty kulami 23.5. 1865 r. Nawia- sem mówiąc, pomnik jest okropny i konkuruje może tylko z pomnikiem Unii Lubelskiej w Lublinie. K. B.

ANGIELSKIE WOJSKA KOLONIALNE W AFRYCE.

Na zdjęciu naszym oddział angielskich wojsk kolonialnych w Afryce Połud- niowej, który mimo tęsknoty do swej ojczyzny z radością wita lokalnego roznosiela lodów, tak bardzo pożądanego w tamtejszym klimacie.

Łoża małżeńskie muszą być oddzielone w olnej przestrzeni dwóch łokci

Ustawodawstwo Stanów Zjedno- czonych Ameryki Północnej, poza ol- brzymią ilością różnych paragrafów, a jest ono w każdym stanie inne i po największej części od czasu wydania danych przepisów niezmiennie do tej pory, odznacza się jeszcze olbrzy- mią oryginalnością. I tak w stanie Po- łudniowej Karoliny obowiązuje do dnia dzisiejszego przepis, że łoża mał- żeńskie muszą stać oddzielnie, prze- dzielone wolnym pasem o szerokości dwóch łokci. Szeryf ma prawo i obo- wiązek każdej chwili skontrolować każ- dą sypialnię, czy przepis ten jest prze- strzegany.

W kilku stanach mogą być używa- ne tylko łóżka prześcieradła, o ściśle

wyznaczonej długości i szerokości. W Kalifornii ustawowo jest obowiązana każda gospodyni domu ścielarki, służą- ce do ścielania kurzu, natychmiast po pracy — wyprać w gorącej wodzie. — Omijanie tego przepisu jest karane więzieniem. W stanie Utah, każde kłamstwo jest karane więzieniem i to nawet ciężkim, zależnie od skali kłam- stwa.

Chromowanie

niklowanie, miedziowanie, mosię- żenie, cynkowanie, srebrzenie i złocenie.

Odnawianie nakryć stołowych
Fabryka Galanterii Metalowej

„GALMET“

Sosnowiec, Piłsudskiego — Prze- jazd 3. telefon 615-46.

Latające światła Fosforyzujące płaki

W stanie Kansas (Stany Zjednoczo- ne Ameryki Północnej) w miejscowo- ści Topeka jeden z pasterzy dokonał niezwyklego odkrycia. Oto nad brze- giem tam położonego jeziora obserwo- wał w ciągu kilku dni znastaniem no- cy jasno poruszające się większe jasno poruszające się większe jasne punkty.

Początkowo sądził, że są to świa- tła przechodniów. Gdy jednak zjawis- ka te powtarzały się stale, dał on w kierunku poruszających się światełek jednego wieczoru kilka strzałów. Świa- tła znikły. Na drugi dzień znalazł dwa błękitne żurawie, trafione kulami. — Przyglądając się bliżej zastrzelonym ptakom stwierdził, że posiadały one pod skrzydłami smugi, dziwnie błysz- czące. Były to miejsca, które nocą fo- sforyzowały, a ponieważ znajdowały się one pod skrzydłami, żurawie mia- ły możliwość odsłaniać je tylko w razie potrzeby.

Obserwując następnie żurawie, prze- konał się ów pasterz że odsłaniały one te świecące miejsca wówczas, gdy chciały zwabić ryby, względnie inne zwierzęta, którymi się żywią.

Odnawianie Watykanu w porze letniej

Za aprobatą Ojca św. przeprowa- dzane są w porze letniej liczne prace, mające na celu odnowienie pałacu wa- tykańskiego. Obejmują one oprócz gruntownego uporządkowania wnętrza również dalej idące prace restauracyj- ne. W ciągu lipca zmieniony zostanie sufit sali konsystorskiej, wzniesionej jeszcze za czasów Klemensa VIII. W innych salach siedziby głowy kościoła remontowi uległy ściany i lustra, wy- kończone za życia Leone XIII.

Proszek owocowy powodujący śmiech

Arabowie zbierają nasiona pewnej rośliny, które mają niezwykłą właści- wość wywoływania śmiechu. Roślina tych nasion posiada kwiaty żółte i o- woce podobne do fasoli. Arabowie na- siona te zbierają, suszą trą na pro- szek. Spożycie niewielkiej dawki tego proszku wywołuje śmiech, trwający nieraz dłużej niż godzinę.

—000—

Japonia buduje 165 nowych okrętów

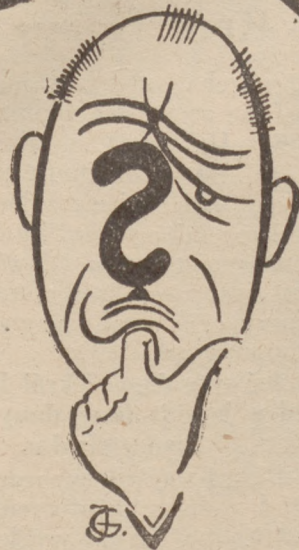
Japonia, jak donosi Agencja Do- mei, buduje obecnie największą parow- ców ze wszystkich państw na świecie. Rozwój japońskiej marynarki handlo- wej postępuje tak szybko iż w ostatnich czasach zabrakło marynarzy do wypeł- nienia załóg nowych okrętów. Japo- nia buduje obecnie 165 nowych okrę- tów o pojemności łącznej 660.000 ton.

NA SZLAKU TOUR DE FRANCE.

Na zdjęciu naszym efektowny i malowniczy szlak trasy, który przebyli za- wódnicy biegu kolarskiego „Tour de France“ na odcinku Ais de Bains. —

GDZIE znajdziesz wiadomość?

- o dobrem kupnie lub sprzedaży.
- o wolnej posadzie
- o poszukujących pracy
- o wolnym lokalu
- o zagubionych i znalezionych doku- mentach — oraz
- o wszystkim co Cię interesuje —

Tylko w ogłoszeniach zamieszczanych
w „EXPRESIE ZAGŁĘBIA“

Problemy dnia

Wśród marchwi, buraków, kapusty

Wytechnienie i pożytek z ogródków działkowych

Zwiedzając miasta zachodnio-europejskie spotykamy niemal wszędzie na ich peryferiach niewielkie ogródki, pas zieleniących pól, oparkowanych, przeważnie zaopatrzone w niewielki „drewniak”, będący zarówno schronem przed deszczem, jak i miniaturowym spiżarnią zebranych płodów.

Są to t. zw. „ogrody działkowe”. Konduktor tramwajowy czy czeladnik rzemieślniczy, robotnik fabryczny czy niższy funkcjonariusz w biurze, wreszcie — co najważniejsze — bezrobotny, są użytkownikami takich ogródków.

Po pracy zawodowej w zwykły dzień roboczy, w sobotę już od południa, a w niedzielę i święta ludzie ci wraz z rodziną: żoną dziećmi — przebywają (pracują!) w „swoich” ogródkach.

Różny jest zasięg tej pracy. Jedni hodują poprostu kartofle. Inni warzywa i okopowizny marchew, buraki kapustę i t. d. Inni posadzili krzaki owocowe: maliny porzeczki, agrest i t. d. Inni znów postarali się o kilka drzew jabłoni, gruszy, śliwy.

Inicjatywa ta osiągnęła już pewne rozmiary w zachodnich dzielnicach Polski, zwłaszcza w Poznańskim i na Śląsku. Dotarła też i do stolicy. Ale, niestety, nie objęła w odpowiednim i pożądanym stopniu „Polski B”. I na dalej na wschód, to z wyjątkiem pewnych prób, robionych w Wilnie i na Łódź, że jeszcze kilku miastach — nie widać wcale tego pierścienia ogródków działkowych, szalenie opasujących miasta zachodnio-europejskie.

Mamy tylko 20.846 takich działek w całej Polsce. Jest to cyfra znikoma, jeśli uwzględnimy, że w miastach naszych posiadamy miliony ludzi ze świata pracowniczego...

A przecież ta akcja ma ogromne znaczenie dla świata pracy: zarówno materialne, jak i moralne.

Dotychczasowe doświadczenie wykazują, że działka o powierzchni 400 m. kw. i średniej glebie może zaopatrzyć rodzinę, złożoną z czterech osób w warzywa aż do następnych zbiorów. Zważmy, jak poważna to korzyść dla rodziny pracowniczej, a zwłaszcza dla bezrobotnego. Przecież zostało stwierdzone, że od r. 1934 w okręgach, szczególnie silnie dotkniętych klęską bezrobocia, jak np.

w Zagłębiu Dąbrowskim, ogródki działkowe stawały się często jedynymi żywicielami rodzin bezrobotnych...

To też musimy doprowadzić do tego, aby okolice naszych miast upodobniły się do stanu, jaki już istnieje na zachodzie —

nie 20.000 ogródków działkowych ma stanowić rezerwat powietrza i warsztaty produkcyjne dla sfery pra-

SKRZYŃKA DO LISTÓW.

Po dniu konia

Szanowny Panie Redaktorze! Jestem pod niewymownie przykrym wrażeniem tego, co widziałam dzisiaj na ul. 5 Maja w Sosnowcu, na wprost małego kościółka o godzinie 12 m. 5 w południe.

Oto jeden człowiek prowadził 6-8 koni powiązanych z sobą w dwóch rzędach, z tego konie z drugiego rzędu były przywiązane do zawieszanego w węzeł ogona jednego z koni środkowych w pierwszym rzędzie.

Chyba więcej lud to nie potrzeba dować. Sam fakt za siebie mówię i dać świadectwo braku serca mieszkańcom Sosnowca, którzy pozwolili w biały dzień przez główne ulice miasta prowadzić bezkarnie w ten sposób te szlachetne bezbronne stworzenia i do tego w kilka dni po „Dniu konia”.

Maria Nowakowska.

cowniejszej, lecz wielokrotna też liczba. Nie tysiąc kilkaset hektarów ziemi powinno być oddanych do dyspozycji „działkowych” — lecz o wiele, wiele

więcej.

Ambicją każdego magistratu powinno być, aby miasto było otoczone pierścieniem ogródków działkowych.

Ku chwale Ojczyzny
Organizacyjne zebranie dowboreczków

W dniu 14 lipca br. o godz. 19.30 w Domu Społecznym w Sosnowcu odbyło się zebranie organizacyjne byłych żołnierzy I polskiego korpusu generała Dowbór Muśnickiego, celem zorganizowania w Sosnowcu lokalnego oddziału Stowarzyszenia Dowboreczków „Ku chwale Ojczyzny”.

Na zebranie przybyło 35 osób. Po zagajeniu zebrania przez kpt. E. Piotrowskiego, do stołu prezydenckiego powołano pp.: Gruszczyńskiego Edmunda, jako przewodniczącego, Kanię Jana — vice przewodniczącego, Ozogę Jana na sekretarza oraz kapitana Piotrowskiego Eugeniusza jako organizatora zebrania.

Po krótkiej, rzeczowej dyskusji postanowiono utworzyć oddział Stowarzyszenia Dowboreczków Zagłębia Dąbrowskiego z siedzibą w Sosnowcu.

Zebrani, przeciwstawiając się wszelkim wądom wyrazili wolę zgodnej i so-

lidarnej pracy wszystkich Dowboreczków w myśl rozkazu Generała Dowbór Muśnickiego do I polskiego korpusu z dnia 18 marca 1918 r. i wezwania Marszałka Śmigłego Rydzia z dnia 24 maja 1936 r.

Zebranie wyłoniło komitet organizacyjny oddziału Dowboreczków w Sosnowcu w osobach pp.: kpt. Piotrowski Eugeniusz — przewodniczący, Kania Jan — wiceprzewodniczący, por. Kiełbiński Roman — sekretarz, Ozog Jan — skarbnik oraz Piatek, Frasunkiewicz i Goida jako członkowie komitetu.

Posiedzenie komitetu organizacyjnego odbywać się będzie w każdą środę o godzinie 19.30 w sekretariacie związku b. ochotników w armii polskiej 1914-1921 r. (Dom Społeczny — pokój nr. 29, Sosnowiec, Żytnia nr. 10), który udzielił dowboreczkom czasowo swej gościny.

Wiadomości bieżące

Poniedziałek
19
Lipiec

Dziś: Wincentego
Jutro: Czesława
Wschód słońca: 3.35
Zachód słońca: 19.48

KINA W SOSNOWCU:
ZAGŁĘBIE — Władca Kalifornii.
PATRIA — Trędowata 2 część.
EDEN: Fredek uszczęśliwia świat
Przygodny romans

Krwawa bójka
w Będzinie

Onegdaj w Będzinie w godzinach wieczornych wybuchła na ulicy Wiejskiej krwawa bójka pomiędzy Władysławem Gachem, zamieszkałym przy ul. Wejskiej 7 a braćmi Nowakami. W rezultacie bójki Gach pobity przez Nowaków tęym narzędziem, przewieziony został do szpitala miejskiego.

Dajemy głos

Jak doszło do wojny w Rokitnie Szlacheckim
między wójtem a radą gminną

Notatki ukazujące się co pewien czas w „Expresie Zagłębia”, na temat walki samorządowej w gm. Rokitno-Szlacheckie w Łazach, są co najmniej nieciekawe. W notatkach tych, będących oświadczeniem tej czy innej strony użyto mojego nazwiska jako człowieka, który wywołał ten konflikt samorządowy i stał się jego wyłącznym promotorem. Nie pokrywa się to zupełnie z faktycznym przebiegiem całej sprawy. Artykuł mój zamieszczony w „Expresie Zagłębia” we wrześniu ubiegłego roku, na który powołują się autorzy notatek, był publikacją pewnych dokumentów, które uważałem za obowiązki opublikować.

Tym bardziej, że ich istnienie nie było wyłącznie moją tajemnicą. Przeciwnie, znali je już przede mną radni gminy, znali co poważniejsi obywatele Łaz, ba...

znał je nawet poprzedni starosta zawierciański p. Wardeja — Zagórski i nie mógł czy nie chciał wyciągnąć z nich odpowiednich konsekwencji.

Potraktowanie mojego artykułu jako miejscowej „rewelacji” jest typowym odkrywaniem Ameryki. Nie mam zamiaru sięgać po ten wątpliwej wartości laur. Nie mogę natomiast pozwolić na bezkrytyczne szermowanie moim nazwiskiem. Takie stawianie sprawy zmusza mnie w imię obywatel-

skiej prawdy, przyćmionej gorącością walki, do zabrania głosu w tej wysoce nieprzyjemnej sprawie.

Przede wszystkim stwierdzić należy, że konflikt powyższy nie zamyka się w ciasnym kółku, jakie stanowi rada gminy, zarząd i wójt.

Jest on ostrym konfliktem pomiędzy społeczeństwem gminy Rokitno-Szlacheckie i wójtem tej gminy p. E. Chrzaszczem.

Podłożem tego konfliktu tkwi w niewłaściwej polityce samorządowej, uprawianej przez p. E. Chrzaszczę, oraz w jego „wojowniczym” nastawieniu do malkontentów.

Muszę tu wtrącić uwagę, że władza wójtowska posiada szerokie możliwości dokuczania w sposób legalny przez ciętymu obywatelowi i że p. Chrzaszcz skwapliwie korzystał ze swoich uprawnień w złym znaczeniu.

Dowodem tego były i są ciągle utarczki jakie komitety budowy szkół w Łazach i na Wysoce musiał stać z p. wójtem; następnie zatargi rady gromadzkiej w Łazach o budowę studni gminnej, o budowę mostów oraz ciągle zatargi awantury z poszczególnymi obywatelami.

P. wójt kierując się osobistymi animozjami spowodował rozgoryczenie wśród wszystkich obywateli swej gminy, którego najmniejszą wyraż-

Zasiłek bezzwrotny
DLA PRACOWNIKÓW KOLEJOWYCH

Ministerstwo komunikacji przeznaczyło kwotę około 550 tysięcy złotych jako zasiłek bezzwrotny dla pracowników kolejowych najniższych grup uposażeniowych od 6-ej do 14-ej grupy, obciążonych liczną rodziną.

Dyrektorzy poszczególnych dyrekcji P. K. P. otrzymali w tej sprawie szczegółowe instrukcje. Zasiłki w wysokości 1 mieściennego uposażenia zasadniczego będą wypłacane niższym funkcjonariuszom kolejowym, posiadającym na utrzymaniu najmniej 4 osoby.

— ZASŁUBINY. Wczoraj w kościele parafialnym w Sosnowcu odbył się ślub p. Józefa Hanny Sładowskiej, nauczycielki szkoły nr. 4 w Sosnowcu, z p. Józefem Guzem, sekretarzem inspektoratu szkolnego w Sosnowcu. Młodej parze „Szczęść Boże!”

— WALNE ZEBRANIE ZWIĄZKU B. OCHOTNIKÓW ARMII POLSKIEJ Z LAT 1914-1921. W dniu 1 sierpnia b. r. odbędzie się walne zebranie członków należących do sekcji w Strzemieszycach w lokalu własnym w Strzemieszycach o godzinie 10. Oddzielne zawiadomienia rozsyłane nie będą.

Zarząd oddziału w Sosnowcu.

RADIO

Poniedziałek 19 lipca.
PROGRAM OGÓLNOPOLSKI.

6.15 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”. 6.18 Gimnastyka 6.55 Płyty. 7.00 Dziennik poranny. 7.10 Płyty. 8.00 Przerwa. 11.57 Sygnał czasu 12.03 Dziennik południowy. 12.15 Praca gospodyni w czasie żniw. Po gadanki. 12.25 Płyty. 12.40 Od warsztatu do warsztatu. 13.00 Przerwa. 13.45 Wiadomości gospodarcze. 16.00 Antos chce być technikiem. 16.45 Felieton literacki. 17.00 Muzyka taneczna. 18.00 Program na jutro. 18.50 Pogadanka aktualna. 19.00 Aktywna żołnierska. 19.50 Wiadomości sportowe. 20.00 Koncert ork. 20.45 Dziennik wieczorny. 20.55 Pogadanka aktualna. 21.00 Cyga nie grają koncert ork. cygańskiej. 21.45 W starym domu 22.00 Recital fortepiano wy. 22.35 Płyty. 22.50 Wiadomości dzienni ka wieczornego. 23.00 Programy lokalne.

KATOWICE.

6.00 Sygnał czasu i pieśń poranna. 6.08 Muzyka lekka. 12.15 Wiadomości bieżące 12.20 Płyty gramofonowe. 13.00 Koncert zyczeń. 13.15 Płyty gramofonowe. 13.30 Poradnik sportowy dla robotników. 15.45 Wiadomości giełdowe. 18.00 Wycinanki domowe. 18.10 Program na jutro. 18.13 Muzyka węgierska 18.45 Wiadomości sportowe. 22.35 Płyty gramofonowe.

zem jest to, że rada gminna odmówiła p. wójtowi swej współpracy.

Artykuł mój był jedynie skalpelem, który przeciął wężbrany wrzód ogólnego niezadowolenia i... niczym więcej.

Obraz sytuacji obecnej w Rokitnie Szlacheckim byłby niezupełny, gdybyśmy w nim pominęli b. ważny czynnik jaki w wyborach wójta stanowił tutejsi bezrobotni, którzy swymi głosem dali p. Ch. drugoczną przewagę.

P. Chrzaszcz przed swoim wyborem przywdział bowiem szatki trybuna ludu i na czele bezrobotnych usiłował kijami rozprężyć ówczesny kociet bezrobocia.

Również w roli trybuna w roku bodaj że 1932 z rewolwerem w ręku napadł na przewodniczącego wspomnianego komitetu p. Sozona. Ubiegając się o mandat wójtowski obiecywał bezrobotnym gruszki na wierzbie, a w niecałe trzy lata później lufa tegoż samego rewolwera została skierowana w urządzenie gminnym przeciw tym samym bezrobotnym... Stosowanie takich metod musiał wywołać odpowiednia reakcja.

Obecnie bezrobotni wyrzekają się p. Chrzaszczem, wyrzeka się go rada, wyrzeka zarząd i obywatele. P. wójt został odosobniony. Trudno. Nie transis gloria.

Leszczyński Leandr

Przybysz (Unia—Sosnowiec)**WYGRAŁ BIEG NA PIASKACH.**

W dniu wczorajszym miejska komisja WF. i PW. w Czeladzi urządziła na Piaskach bieg lekkoatletyczny na trasie 8 km. Zwyciężył w biegu Przybysz (Unia—Sosnowiec) 9:35, przed Magdziarzem (Unia Sosnowiec) i Nasalskim (Strzelec—Piaski).

Reprezentacja Śląska NA MECZ LEKKOATLETYCZNY Z POZNANIEM.

Jak wczoraj pisaliśmy, tradycyjny mecz lekkoatletyczny Pomorze — Śląsk odbędzie się w roku bieżącym w dniu 1 sierpnia na stadionie w Czeladzi.

W związku z powyższym meczem śląski OZLA, wyznaczył następujących zawodników do reprezentacji: z Pogoni: Skolik, Schneider, Chmiel Józef, Rakoczy, Danielak, Breslauer, Mendera; z K. P. W. Katowice: Chmiel, W. Mozoga, Orłowski, Stelmach, Grabiński, Mleczko, ze Stadionu: Sobik, Krawczyk, Kremeke, Hartlik, Porazka, Stokłowski, Sliwa; z Sokola Chorzów: Węglarczyk i Żyłka Alojzy; z Sokola Czeladź: Mucha i Puzio; z Sokola Czułów: Wala, z Sokola Tarnowskie Góry: Kocot, z Z. S. Katowice: Praski i Thorz Jan oraz z podokręgu białego: Farny i Omasta.

Z wyznaczonych wyjdzie się wzięty udział: Schneidera (wyjeżdża do Londynu), Mendery (przeniesiony służbowo).

Hartlika (postanowił się zupełnie wycofać). Puzio (wyjazd na obóz juniorów).

Na obóz juniorów w Liębarku przyjeżdżali między innymi z Czeladzi: Puzio, Horzelski i Kowalczyk.

Polscy kolarze**W BIEGU DOKOŁA RUMUNII.**

W biegu kolarskim dokoła Rumunii, który rozegrany będzie od 27 sierpnia do 19 września (20 etapów, dystans 2800 km.) Polska reprezentowana będzie przez drużynę w następującym składzie:

Kapiak Józef, Kapiak Mieczysław, Staryński i Wasilewski, Rezerwa — Moczulski.

W biegu dokoła Rumunii, który odbędzie się od 4 do 16 sierpnia (5 etapów, dystans ok. 160 km.) startować będzie drużyna polska w następującym składzie:

Napierala, Ignaczak, Urbanowski i Wiśniewski. Rezerwa — Wandor.

Kino-teatr „EDEN”

I film: I film:

Tajemnica panny Brinx

W roli głównej: ALMA KARR, ZELICHOWSKA, A. ZABCZYŃSKI, K. JUNOSZA - SIĘPOWSKI.

II. Sensacyjny film pt.

Bohater z Teksasu

W rol. gl.: BUCK JONES i CECILIA PARKER.

Początek I seansu o godz. 17.30, w niedzielę o godz. 15.30.

Przy obróbce technicznej metali

t. j. przy hartowaniu, utwardzaniu

piec elektryczny

gwarantuje produkt wysokiej jakości.

Blizszych informacji udziela Wydział Taryf i Propagandy w Elektrowni.

ELEKTROWNIA OKRĘGOWA w ZAGŁĘBIU DĄBROWSKIM S. A.

Kino-Teatr „PATRIA”
L. Marcinkowski i S-ka
w Sosnowcu
dawniej kino „Palace”

DZIŚ!

Druga seria filmu „Trędowata”

DZIŚ!

ORDYNAT MICHOROWSKI

W rolach głównych:

Wiszniewska, Barszczewska, Ćwiklińska, Brodniewicz, Junosza-Stępowski i inni

Bilety od 25 gr.

KINO „ZAGŁĘBIE”

DZIŚ

LUIS TRENKER

DZIŚ

w swoim wielkim filmie nagrodzonym Pucharem Mussoliniego na Wystawie Sztuki Filmowej w Wenecji pt.

WŁADCA KALIFORNII

Film wielkich przeżyć! Niezwykłych przygód! MIŁOŚCI! Wyścig po złote runo! Pożoga i walka.

W rolach głównych: LUIS TRENKER

MARCELLA ALBANIL, RUDOLF KLEIN, ROGGE.

NADPROGRAM: Tygodnik PAT-a.

Początek I seansu codziennie o godz. 18.30, w niedzielę 15.30.

DROBNE OGŁOSZENIA**MOTOCYKL**

do sprzedania f. Reillach 600 cm. w bardzo dobrym stanie. Wiadomość Piaski, kopalnia „Czeladź” ul. Piłsudskiego 5.

SKRADZIONO książkę wojskową wydaną przez P. K. U. Sosnowiec którą uniwersytet Nuta Czapelski nr. 2/6 1908 r.

SOLTYS JÓZEF zgubił dowód osobisty nr. 580 wydany w Dąbrowie Górniczej.

FLORCZYK PIOTR, ul. Kochanowskiego 6, zgubił dowód osobisty wydany przez Magistrat m. Sosnowca.

Kino „RIALTO”, Warszawska 18

Przepiękny film ze zwierzęcymi bohaterami. Arcydzieło, które pobilo wszystkie rekordy powodzenia w Warszawie

DZIKIE SCIEŻKI

jako uzupełnienie II filmu

Sensacja trzymająca w napięciu do ostatniego metra taśmy

BEZ ŚWIADKÓW

W rol. gl. WILLIAM POWELL i JEAN ARTUR

Pocz. I seansu o 5.30 w niedzielę o 3. UWAGA: zalecamy nie odkładać obejrzenia powyższych filmów, gdyż ze względów nie od nas zależnych nie będziemy mogli prolongować.

Antoni Hram**UPIORNA NOC MIŁOŚCI****Współczesna powieść sensacyjna**

(Strzeszenie początku powieści).

Dwom inżynierom Haczewskiemu i Burskiemu udało się wynaleźć maszynę zapalającą na odległość. Niestety maszyna ta, jak ją nazwali „beha”, została im wykradziona przez członków wywiadu oświeczonego niejakiego Grybskiego vel Gutermana i Beatę Krynicką, której udało się ponadto nawiązać romans z Burskim.

Przy wyłazkach pozostała tylko mała, ale najważniejsza część maszyny. Pawłowa próba wykradzenia tej części zakończyła się śmiercią Grybskiego w ataku serca. W kilka dni potem Haczewski i Burski. W kilka dni potem Haczewski został porwany na ulicy i wywieziony z Poznania.

Policja pod zarzutem morderstwa aresztowała Burskiego.

—ooo—

121)

Rachmil uśmiechnął się zjadliwie. Już samo to powinno było wystarczyć Świdrowi, że jego prośba nie tylko nie została spełniona, lecz mściwy Guterman portara się o spotęgowanie i tak już nadludzkiej męki ofiary.

— Dostaniesz jeś... dostaniesz Świdku. O tobie przecież nie mogę zapomnieć, przyjacielu. Przygotowałem doskonałą porcję, którą przyniosę ci codzień, abyś pamiętał, że Rachmil cię nigdy nie opuści i... nie zdradzi, jak ty jego. Ale to był tylko niewinny żart z twojej strony, prawda? — tażnowa z inżynierem i te skarby na dole... O tak, ty umiesz żartować, Świ-

derku... I ta pułapka też była tylko żartem. — dręczył go, zaprawiając swoje słowa bezgranicznym szyderstwem. — Jeś... daj mi jeś... choć trochę — zaskamlał znów opryszek, jakby nie słysząc słów swego przesładowcy.

— Dostaniesz, zaraz dostaniesz — mówi dalej Guterman. — W tej chwili ci nawet przyniosę, tylko zdołaj się na troszeczkę cierpliwości. — To mówiąc, wyzedł na chwilę z piwnicy, aby wkrótce po tym powrócić z jakimś niewielkim pakunkiem w ręku.

— Oto twoja porcja — rzekł, odwijając zatłuszczony i mokry papier. — Dostaniesz co dnia takiego dużego śledzia prosto z beczki, ale wody ani kapełka. Przeprowadzimy taką tranowę — solną kurację, he, he, he... To świdku działa na nerwy, uważasz, Świdku. A dosyć je sobie stargałeś w ostatnich czasach; musimy cię szanować, he, he, he.

Ujął śledzia za ogon i rzucił go zgłodniałemu opryszkowi.

Świder, mając ręce związane do tyłu, chwycił zębami śledzia z ziemi i jego potężne szczęki poczęły się szybko poruszać, a w kilkanaście sekund później cała ryba zniknęła w jego ustach.

— Mało — szepnął, obliżując się łakomie.

— Narazie tyle wystarczy — odparł Rachmil z uśmiechem. — Po kilku dniach podwyższę ci porcję, o ile tylko wcześniej nie zrezygnujesz z takiego królewskiego wikt, he, he, he.

Ale wody, powtarzam jeszcze raz, nie dostaniesz ani kropki... he, he, he... Tymczasem zegnaj się przyjacielu i mam nadzieję, że tej nocy nie zakłócisz mi snu swoimi jękami. Podjadłeś sobie, he, he, he.

Jego śmiech, spotęgowany echem brzmiał wśród tych ponurych, spowitych głęboką ciszą podziemi, jak rechot jakiegoś krwiożerczego upiora. — Tyle w nim było zjadliwego naigrania.

ROZDZIAŁ XXI.**Niezwykłe odkrycie pana Dudy.**

Pan posterunkowy Wawrzyniec Duda skończył był właśnie służbę i zbierał się do opuszczenia posterunku, aby udać się do domowych pieleszy, gdzie z utęsknieniem oczekiwała go kocharzka małżonka, gdy niespodziewanie otwarły się z trzaskiem drzwi posterunku i do kancelarii wpadł jak bomba sam pan przodownik Więciorek.

Jedno spojrzenie wystarczyło, aby się domyślić, że musiało zajść coś niebywałego. Pan Więciorek bowiem opał z umeczenia jak miech kowalski, a wiszący mu zawsze nisko na brzuchu szeroki pas służbowy, obciążony olbrzymim mausem, obsunął mu się prawie na biodra.

— A hultaje, psiawiary, lotry! — miotał przekleństwa pan przodownik.

Pan Duda spojrzał na swego zwierzchnika najpierw jednym okiem, następnie przynurzył go i spojrzał drugim. Jego wypłowiałe wąsiska poruszyły się kilkakrotnie w górę i opadły z powrotem. Była to wymowna gra fizjonomii pana Wawrzynca, gdy zaafektowany jakimś niezrozumiałym dla niego wypadkiem, poczynął intensywnie pracować mózgiem.

— Panie Duda! — krzyknął w pełnej chwili przodownik, dostrzegając

stojącego pod ścianą posterunkowego. — Rrrrozka! — szepnęły podku te buty policjanta.

— Idziemy do Brzezinki!

— To niby my obaj!..

— A jak pan myślał! — odpowiedział pytaniem poddenerwowany przodownik.

— Co to niby po służbie — zauważył Duda nieśmiało.

— Co to znaczy, po służbie!.. — Policjant jest zawsze na służbie! — huknął przodownik. — Na posterunku, na ulicy, czy w domu. Choćbyś pan był nawet pod pierzyną, to musisz pamiętać, że jesteś na służbie... Zbieraj się pan ale duchem!.. A psiawiary, lotry, łajdaki, dranie zapowietrzono! — ponowił znów przekleństwa pod adresem kogoś, kogo pan Duda nie mógł się nawet domyślać.

I kiedy wściekły przodownik biegł jak oparzony po ciasnej kancelarzyjce, pan Duda w służbowym pokoju przygotowywał się do tajemniczej wyprawy w nieznane.

Zapinał ładownice, wiałał do skórzanej torby nieodstępny służbowy notes, a przy tym mruczał nieustannie pod wicha wpływających wąsów.

— Ot psi los człowieka — biadał, nie spiesząc się bynajmniej, pomimo napomnień przodownika. — Niby to są określone godziny służby, ale tylko na papierze... cholera. Ustawa, regulamin... hm... a wszystko to tylko na większe utrapienie człowieka. Zebys to chociaż wiedział gdzie i po co się wleciesz... i to na taki upał. A tam moja Wiktusia kwasu dziś przyrządziła... zimny, dobry, na gazie. A żeby to cholera!..

— Dosyć już tego dłuźbania, panie Duda! — krzyknął prze drzwi niecierpliwy przodownik.

c. d. n.